

περίοδ. Κρήτη
1507 - Αυγ. 2007
τ.χ. 287

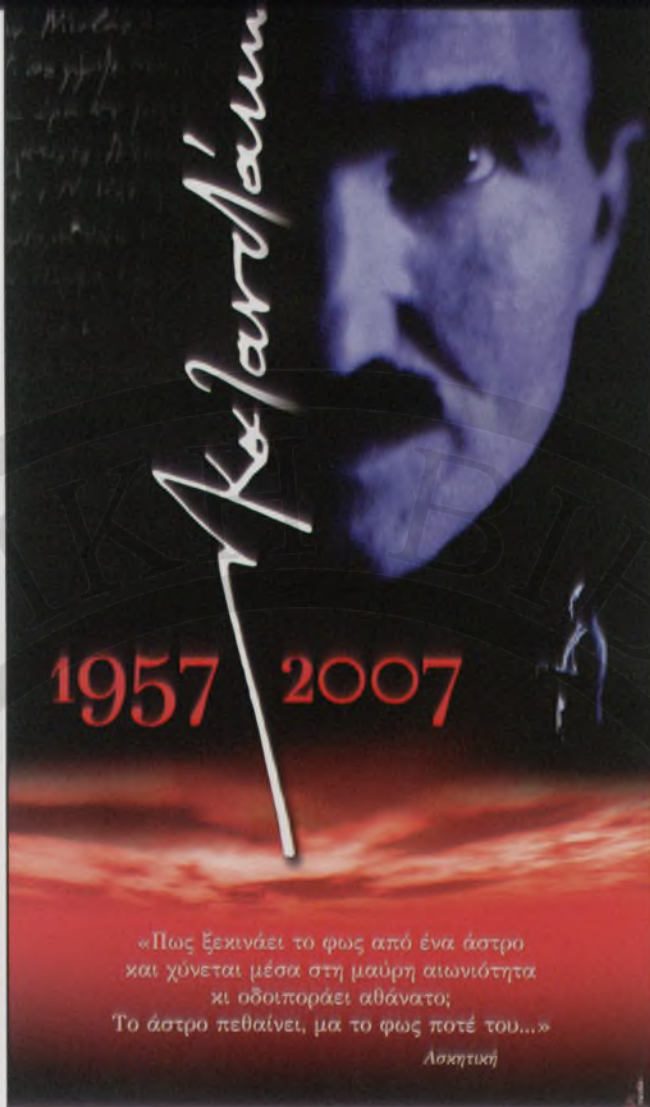
Φέτος κλείνουν πενήντα χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη, του Ομήρου της ελληνικής Λογοτεχνίας – όπως τον προσδιόρισαν οι ξένοι. Και φυσικά ούτε έτος Καζαντζάκη ανακήρυξε η Πολιτεία τη φετινή χρονιά, ενώ τα ΕΛΤΑ απορρίψανε την πρόταση για έκδοση αναμνηστικών γραμματοσήμων γιατί είχαν σειρά οι ποδοσφαιρικές ομάδες. Η ιδιωτική πρωτοβουλία όμως αντικαθιστά την Πολιτεία και με το παραπάνω.

Οι πληροφορίες λένε (εφημ. «Νέα» 31-1-2007) πως θα γίνουν εκδηλώσεις μνήμης σε 73 χώρες. Αλλά και εδώ στην Ελλάδα προγραμματίστηκαν συνέδρια, ομιλίες, κινηματογραφικές προβολές και διαλέξεις σε όλη τη χώρα. Την πρωτοβουλία πήρε η Διεθνής Εταιρεία Φίλων του Καζαντζάκη, που εδρεύει στη Γενεύη, με πρόεδρο τον Γιώργο Στασινάκη, αλλά και με αντιπροσώπους εδώ σημαντικούς ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών.

Ο Καζαντζάκης σε όλη του τη ζωή στη χώρα μας είχε φανατικούς πολέμιους. Όταν είχε ακουστεί πως θα του απονεμόνταν το Βραβείο Νόμπελ, το κράτος μας έστειλε το Σπύρο Μελά στη Σουηδία για να μιλήσει στην Επιτροπή απονομής και να τους πει πως θα δημιουργηθεί διπλωματικό ζήτημα αν απονεμηθεί το βραβείο στον «ΕΑΜοβούλγαρο Καζαντζάκη».

Ο Μελάς, όπως είναι γνωστό, είναι αυτός που με επώνυμο άρθρο του είχε προτρέψει τους Έλληνες να συνεργαστούν με τους κατακτητές Γερμανούς «για να περάσουν καλά».

Ο Καζαντζάκης τα μάθαινε όλα αυτά στο εξωτερικό που βρισκόταν και έγραφε στον φίλο

Η αφίσα που εξέδωσε το "Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη" για τα 50 χρόνια από το θάνατο του μεγάλου Κρητικού συγγραφέα με την παγκόσμια αναγνώριση.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ: ΣΥΝΩΝΥΜΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Γράφει: ο Μιχάλης Σταφυλάς

του Παντελή Πρεβελάκη τα παράπονά του. Θα θυμηθούμε ένα γράμμα του από το Άμστερνταμ της 18^{ης} Δεκεμβρη 1952. «Είναι πολλές οι πίκρες που με έχουν ποτίσει οι Ελληνάδες. Σε όλη την Ευρώπη εφημερίδες και περιοδικά δημοσιεύουν κριτικές, φωτογραφίες, βιογραφικά μου και συνεντεύξεις μου. Και οι συμπατριώτες μας; Το τι είπε ο απεσταλμένος της κυβέρνησης στους Σουηδούς Ακαδημαϊκούς και στο Σουηδό βασιλιά το ξέρω

από πρώτη πηγή. Ότι είμαι κομμουνιστής και διαφθείρω την ελληνική νεότητα και η Ελλάδα θα εξευτελισθεί αν τιμηθεί στο πρόσωπό μου. Κάθε χρόνο βροχή τα γράμματα στη Σουηδική Ακαδημία εναντίον μου (έχω αντίγραφα) και κανένας φίλος Έλληνας δεν αποκόπησε να στείλει ένα γράμμα να πει πως είμαι τίμιος άνθρωπος και το έργο μου δεν συγκρίνεται με κανένα άλλο. Η Νορβηγική Εταιρεία Λογοτεχνών επρότεινε παμπηφεί να πάρω το Νόμπελ. Τι έκαμε η δική μας Εταιρεία; Δε με νοιάζουν οι οχτροί, με νοιάζουν οι φίλοι. Νομίζω θα παραμείνει επί πολλά χρόνια πνευματικό αίσχος για τους Νεοέλληνες...»

Ακόμα κι όταν πέθανε ο μεγάλος αυτός Έλληνας, απαγόρευσαν να του γίνει λαϊκό προσκύνημα και τον «αποθήκευσαν» με αστυνομική συνοδεία σε νεκροθάλαμο του πρώτου νεκροταφείου ως την άλλη μέρα που θα τον κατέβαζαν στην Κρήτη του για να τον θάψουν.

Και τώρα ως την άκρη του κόσμου, όταν ακούσουν Έλληνα έχουν έτοιμη τη λέξη «Καζαντζάκης». Γι' αυτούς δεν είναι όνομα. Είναι η προσωποποίηση της Μεγάλης Δημιουργίας.

Και τώρα. Όλοι οι πατριδέμποροι, όσοι τον συκοφάντησαν, όσοι τον κυνήγησαν, όσοι τον προσδιόρισαν σαν μη εθνικόφρονα, όσοι τον είδαν σαν εχθρό τους, βρίσκονται στη χλωματηρή της Ιστορίας. Κι ο «ΕΑΜοβούλγαρος» είναι συνώνυμος με την Ελλάδα και με το λαό της. Συχνά η Ιστορία μας γράφεται ανάποδα...